

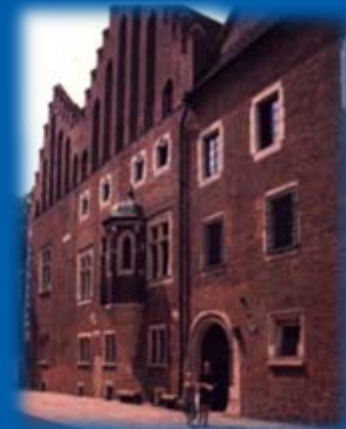

UNIwersytet Jagielloński
w Krakowie

**Synergia wykorzystania dostępnych instrumentów finansowania badań
praktyce polskich uniwersytetów -
Wyniki ankiety przeprowadzonej w ramach aktywności UJ
w sieci *The Guild of European Research-Intensive Universities***

**Polskie uczelnie – Strategia na Horyzont 2020
Kraków, 17 stycznia, 2018**

Dr hab. Andrzej Adamski
Pełnomocnik Rektora UJ
ds. Inicjatyw Proinowacyjnych
adamski@chemia.uj.edu.pl

30 czerwca 2017

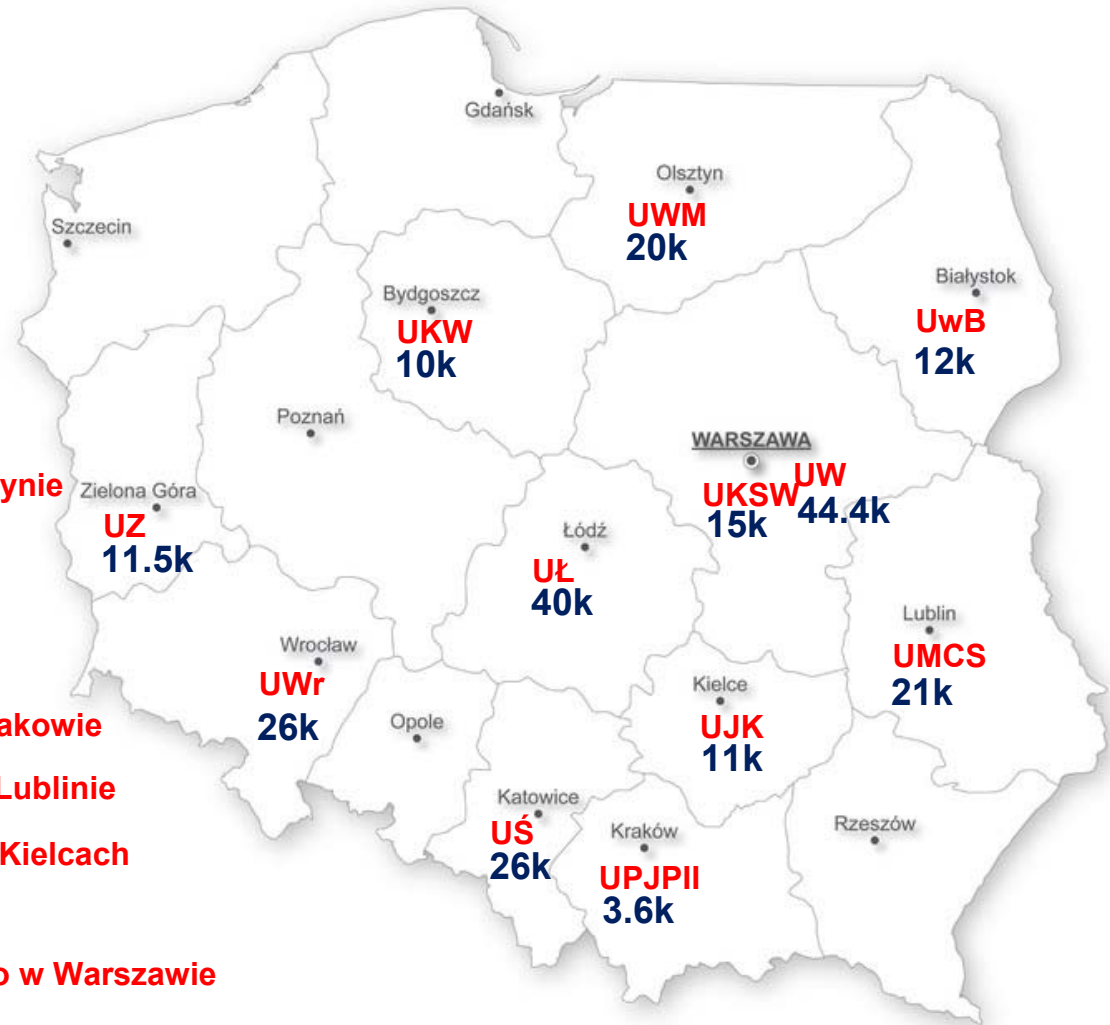
Intencją przyświecającą organizacji Międzynarodowego Seminarium Gildii Uniwersytetów Badawczych była dyskusja dotycząca możliwości wykorzystania synergii pomiędzy funduszami strukturalnymi i infrastrukturalnymi a także środkami dostępnymi w ramach Horyzontu 2020 oraz innych programów UE dedykowanymi finansowaniu nauki w kierunku podnoszenia jakości badań naukowych i kreowania doskonałości.

Seminarium stanowiło również okazję do dyskusji problemów barier i trudności występujących w procesach aplikacyjnych o pozyskanie środków unijnych na badania naukowe oraz możliwych wypracowania efektywnych sposobów ich eliminacji.

przygotowana w UJ ankieta
została rozesłana za pośrednictwem
Uniwersyteckiej Komisji Nauki
do prorektorów odpowiedzialnych
za badania naukowe w uniwersytetach
współpracujących w ramach KRUP

UwB – Uniwersytet w Białymstoku

UWM – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

UŁ – Uniwersytet Łódzki

UWr – Uniwersytet Wrocławski

UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

UPJPII – Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

UMCS – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

UKW – Uniwersytet im. Jana Kochanowskiego w Kielcach

UW – Uniwersytet Warszawski

UKSW – Uniwersytet Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

UKW – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszcy

UZ – Uniwersytet Zielonogórski

Jakie kryteria oceny doskonałości naukowej uważają Państwo za najbardziej obiektywne w odniesieniu do swoich Jednostek ?

Synergie pomiędzy jakimi instrumentami finansowania badań wykorzystują Państwo w swoich jednostkach najczęściej ?

środki na aktywność statutową, środki z grantów fundusze strukturalne, granty inwestycyjne

Jakie są Państwa doświadczenia w łączeniu środków z funduszy strukturalnych oraz programów oferowanych w ramach Horyzontu 2020 ?

brak takich doświadczeń 58 %

Czy aplikowali Państwo o środki w ramach programów Horyzontu 2020 lub ERC ? Czy w Państwa konsorcjach projektowych uczestniczyli partnerzy z krajów Starej i Nowej UE ? Jakie problemy związane ze ścieżką aplikacyjną chcieliby Państwo zasygnalizować ?

tak 83 %

niedookreślony adresat konkursów,

**przygotowanie wniosków pracochłonne,
utrudniona jednoczesna komunikacja z
wieloma partnerami,**

**niewystarczające wsparcie wewn. i zewn.
na etapie aplikacji, bariery biurokratyczne**

istnienie konsorcjów typu *closed-clubs* z EU-15,

**doskonałość kandydatów z EU-13 słabo widoczna,
reprezentanci z EU-13 zasadniczo nieobecni
w gremiach decydujących o kwalifikacji wniosków,**

niewystarczająca oferta dla młodych naukowców,

niejednorodna kwalifikacja kosztów osobowych;

Jakie byłyby Państwa rekomendacje dla polskich agend odpowiedzialnych za finansowanie nauki i rozwoju (administracja rządowa, NCN, NCBiR) w aspekcie podniesienia efektywności spójnego wykorzystania środków europejskich oraz krajowych ?

więcej środków na projekty na poziomie TRL 1-4,

**więcej środków na przygotowanie wniosków do ERC,
dobre praktyki: przewodnik, jak przygotować
dobry wniosek, *success stories* i dedykowane warsztaty,**

**możliwość łączenia środków przy realizacji
tematycznie powiązanych projektów,**

**doskonałość naukowa konsorcjum, jako podstawowe kryterium
oceny aplikacji,**

**możliwość finansowania ze środków krajowych wysoko ocenionych
lecz nie zakwalifikowanych wniosków w ramach programów H2020,**

wsparcie udziału w inteligentnych specjalizacjach,

programy finansowania projektów z obszarów priorytetowych,

zunifikowana terminologia projektowa i jasne regulacje,

korelacja działań i rzeczywiste wsparcie na poziomie krajowym;

Jakie byłyby Państwa propozycje/sugestie w odniesieniu do możliwości istotnego podniesienia udziału polskich naukowców i konsorcjów w realizacji najbardziej prestiżowych projektów europejskich ?

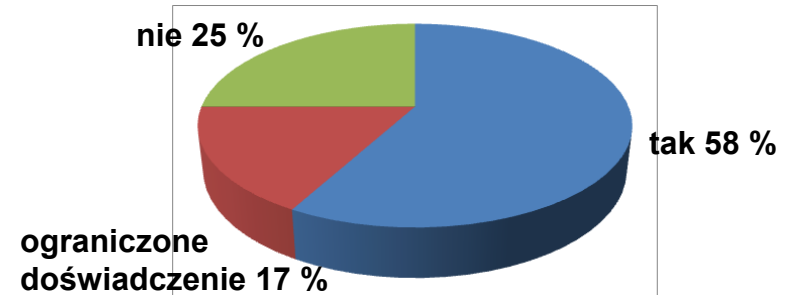
Jakie formy aktywności powinny być, Państwa zdaniem, szczególnie wspierane w ramach przygotowywanego programu FP9 ?

udział w projektach kryterium oceny naukowców, efektywne wsparcie aplikujących, zachęty finansowe, networking i wymiana doświadczeń, wsparcie współpracy interuniwersyteckiej, obligatoryjny udział partnerów z EU-15 i EU-13 w konsorcjach projektowych, wsparcie finans. aplikacji na poziomie krajowym, jasne i jednoznaczne reguły gry, więcej środków na badania podstawowe, małą infrastrukturę i mobilność;

określone cele społeczne i obszary preferowane, zapewnienie środków na badania podstawowe, wsparcie mobilności młodych naukowców, konsorcja, w których partnerzy reprezentują zarówno kraje EU-13, jak i EU-15, dedykowane środki wyłącznie dla aplikacji z EU-13, preferencyjne ścieżki dla małych, efektywnych konsorcjów i sieci doskonałości, integracja grantów, np. z programów H2020 ze wsparciem transferu wiedzy i/lub technologii ze środków strukturalnych, włączanie przedstawicieli nauk społecznych w konsorcja projektowe, networking i tworzenie sieci/platform dyskusyjnych.

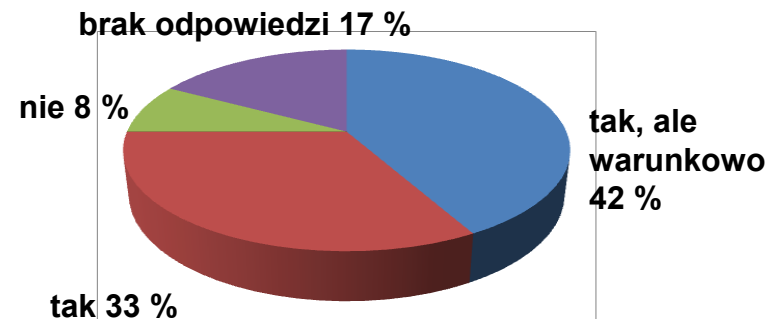
Czy mają Państwo doświadczenia w zakresie budowy konsorcjów projektowych z jednostkami samorządu terytorialnego? Jeśli tak, to jakie?

Czy konstruuja Państwo swoje wnioski o dotacje na cele badawcze lub rozwojowe z uwzględnieniem krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji (*Smart Specialization Strategies*)?

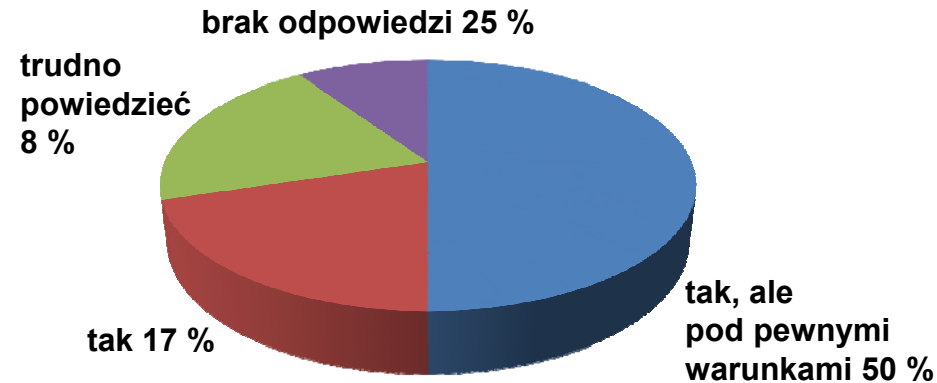

Czy postulowane w tzw. raporcie Lamy'ego podwojenie budżetu na badania naukowe po roku 2020 wpłynie znacząco na rozwój Państwa jednostek w zakresie proinnowacyjnych badań i rozwoju?

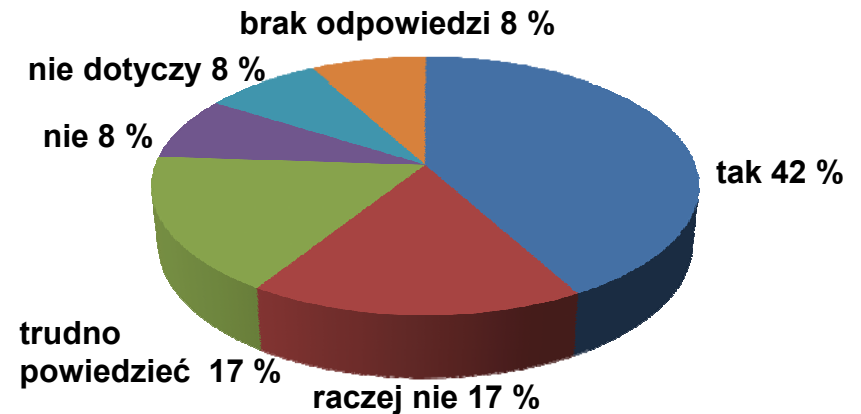

Czy sformułowanie na poziomie europejskim, odpowiednio wspieranych finansowo, priorytetów w zakresie globalnych wyzwań będzie sprzyjało aktywizacji naukowców z Państwa jednostek do budowania dedykowanych konsorcjów i aplikowania o dostępne środki ? Jeśli tak, pod jakimi warunkami ?

Czy Państwa zdaniem finansowanie tematycznych ścieżek projektowych w ramach *Marie Skłodowska-Curie Actions* jest efektywne ?

- Aplikacje polskich uczelni o środki w ramach programów H2020 są wciąż niewystarczające, zarówno pod względem efektywności, jak i pod względem wysokości otrzymanych środków. Polska na 15 miejscu w rankingu (lider UW). Poziom sukcesu 12 %. KPK wskazuje na niski poziom finansowania R & I na poziomie krajowym, jako jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy.
- Udział polskich beneficjentów, którzy uzyskali finansowanie badań w ramach ERC stosunkowo niewielki – dotychczas 26 grantów. Połowa z nich przypada na UW. Współczynnik sukcesu jest też stosunkowo niski. Wg Prof. Jajszczyka problemem jest niewłaściwe usytuowanie polskich aplikacji wobec kryteriów oczekiwanych przez ERC. Jako przyczyny wymienić można brak przełomowych prac i ambitnych, przełomowych projektów a także słaba mobilność.
- Udział w działaniach w ramach MSCA, np. ITN (przyciągnięcie naukowców do pracy u nas), RISE (krótkie pobyty naukowców w ramach wymiany), IF (naukowiec wyjeżdża do wybranej instytucji, co przyczynia się do poszerzenia jego warsztatu), WIDENING (stypendia w wybranych krajach, najlepiej, aby hostem były polskie uczelnie) może pomóc w podniesieniu mobilności.
- Nowe zasady wynagradzania w projektach finansowanych w ramach programów H2020, związane ze zmianą definicji wynagrodzenia podstawowego (z uwzględnieniem udziału w projektach) mogą pomóc w zwiększeniu udziału polskich partnerów w tego typu projektach.

- **Problemy związane z kosztami osobowymi, bariery biurokratyczne, niewystarczające wsparcie ze strony instytucji krajowych i europejskich oraz istnienie closed clubs z EU-15 wydają się stanowić najistotniejsze przeszkody w zwiększeniu udziału polskich uniwersytetów w skutecznym aplikowaniu o środki w ramach programów H2020 oraz najbardziej prestiżowe granty.**
- **Najprawdopodobniej zwiększenie budżetu UE na naukę i innowacje (postulowane w raporcie Lamy'ego) nie przełoży się automatycznie na skokowe podniesienie jakości badań i doskonałości naukowej polskich uniwersytetów.**
- **W ramach Gildii planowane jest przeprowadzenie ankiet podobnych do przygotowanej w UJ, adresowanych do partnerów z krajów EU-15 i EU-13.**
- **Wyniki niniejszej ankiety mogą znaleźć odzwierciedlenie w stanowisku i bieżących aktywnościach Gildii o charakterze lobbingsowym na poziomie instytucji europejskich.**

- Program Ramowy (*Framework Program – FP*) jest częścią 7-io letniego budżetu UE dedykowanego Wieloletnim Finansowym Programom Ramowym (*Multiannual Financial Frameworks – MFF*). W maju br. Komisja Europejska zaproponuje budżet następnym MFF i rozpocznie w tym zakresie negocjacje z krajami członkowskimi.
- W ramach FP9 spodziewane jest zwiększenie budżetu na badania i innowacji z obecnych 74.6 bln EUR do 120-160 bln EUR.
- Struktura FP9 ma obejmować trzy filary: *Excellent Science* (ERC, MSCA), *Global Challenges (Missions and Challenge-driven research)* oraz *Innovation* (EIC/EIT); najprawdopodobniej zrezygnuje się z zapisu odnośnie *Industrial Leadership*.
- W FP9 niezwykle istotna będzie uwzględnienie czynnika społecznego w postaci wzrostu świadomości, korzyści oraz publicznego zainteresowania wynikami badań naukowych wspieranych ze środków unijnych w szczególności w ramach *Missions* oraz *Challenge-driven research* powiązanych w jakiś sposób z UN *Sustainable Development Goals*.
- Oczekuje się, iż w ramach FP9 nastąpi lepsze przełożenie wyników badań naukowych i innowacji finansowanych ze środków publicznych na jakość życia i świadomość przeciętnego Europejczyka z definiowaniem celów włącznie.
- Rolą EIC (*European Innovation Council*) ma być m.in. ułatwienie dostępu innowacyjnym firmom do środków na opracowanie innowacyjnych produktów o dużym potencjale rynkowym.